

ANTI-PESTPROTOCOL OBS DE WATERKANT

Inhoud

Inleiding	2
Wat is pesten?	3
Preventie.....	4
Signalering, erkenning en stellingname	4
De antipestprocedure	5
Begeleiding van de betrokkenen	7
Tot slot.....	8

Inleiding

De Waterkant is een Vreedzame School. De Vreedzame school is een programma dat er naar streeft om de school en de klas een democratische gemeenschap te laten zijn, waarin iedereen zich verantwoordelijk en betrokken voelt, en waarin conflicten constructief worden opgelost. Voor de uitgangspunten en werkwijzen verwijzen wij naar de website: www.devreedzameschool.nl.

De Vreedzame School is een preventief programma ten aanzien van gedragsproblemen. Het werkt aan een positief sociaal klimaat waarin ieder kind gehoord en gezien wordt en 'er tot doet'. In het algemeen leidt de invoering van het programma dan ook tot positief sociaal gedrag van kinderen. Maar soms is het toch niet genoeg en is er meer nodig. Voor deze incidentele gevallen hebben wij het antipestprotocol ontwikkeld.

Doel van het anti-pestprotocol

We willen een school zijn waarin alle kinderen zich prettig en veilig voelen en zich op een positieve manier kunnen ontwikkelen. We proberen d.m.v. De Vreedzame school een pedagogisch klimaat te scheppen waarin dit optimaal mogelijk is. Toch kan het gebeuren dat op De Waterkant pesten voorkomt. In dit protocol leggen we vast hoe we pestgedrag benaderen. Wat we doen om pesten te voorkomen, hoe we pesten signaleren en hoe we handelen als pesten toch voorkomt. We willen zo een helder beleid voeren ten aanzien van pesten waar alle betrokkenen op kunnen terugvallen in voorkomende gevallen.

Voor de aanpak van pestgedrag volgt de school de adviezen van Posicom, deze vormen de leidraad onder de titel: "Van pesten naar een wij-gevoel", welke als bijlage aan dit pestprotocol is toegevoegd

Uitgangspunten

Het pestprotocol is gebaseerd op een aantal uitgangspunten.

Deze zijn:

- Pesten wordt door alle betrokkenen, medewerkers van de school, externe medewerkers, ouders en kinderen, onderkend als een probleem.
- Alle betrokkenen spannen zich gezamenlijk in om pestgedrag te voorkomen.
- Leerkrachten, medewerkers en ouders zijn alert op pestgedrag en proberen dit tijdig te signaleren.
- Als pesten voor komt, nemen leerkrachten, medewerkers en ouders duidelijk stelling tegen dit gedrag en ondernemen actie.
- Als het pestgedrag voortduurt, dan volgt de school de procedure zoals beschreven in dit pestprotocol.

Werkgroep
Pedagogisch klimaat

Wat is pesten?

Pesten gedefinieerd:

We maken een onderscheid tussen ruzie, plagen en pesten. Deze begrippen worden regelmatig door elkaar gebruikt, maar er is een duidelijk verschil:

We spreken over ruzie als er een incident heeft plaatsgevonden waarna er een ruzie is ontstaan. Ruzie maken gebeurt regelmatig, twee partijen zijn boos op elkaar. Ruzie maken is ook nodig voor het vinden van je plek in de wereld, maar een ruzie kun je oplossen.

We spreken over plagen wanneer er sprake is van gelijkwaardigheid tussen de betrokkenen en het vertoonde gedrag plaatsvindt in een positieve sfeer. De kinderen nemen elkaar in de maling, dagen elkaar uit, zonder dat dit door de betrokkenen als bedreigend of echt vervelend wordt ervaren. Het plagen heeft een pedagogische waarde: kinderen leren voor zichzelf op te komen en met conflicten om te gaan.

Bij pesten gaat het om een combinatie van:

Machtsverschil

Het gepeste kind is jonger, kleiner, verbaal of fysiek minder sterk, minder machtig of staat tegenover een meerderheid.

Schade

Er ontstaat lichamelijke, materiële en/of geestelijke schade.

Duur

Het pesten houdt niet na één keer op, maar gebeurt vaker of houdt langere tijd aan.

Herhaling

Het gaat vaak om dezelfde pester(s) die het op één slachtoffer gemunt hebben.

Bewust gedrag

De meeste Pesters, pesten bewust een ander.

Definitie

Pesten is systematisch geweld (psychisch, verbaal, fysiek of seksueel) van een leerling of een groep leerlingen ten opzichte van één of meer andere leerlingen.

Preventie

Op De Waterkant creëren we een pedagogisch klimaat waarin kinderen zich veilig voelen, waarin verschillen tussen kinderen geaccepteerd en gewaardeerd worden en waarin kinderen leren op een positieve manier met elkaar om te gaan. Wij werken hier preventief aan met de methode De Vreedzame school. Voor de uitgangspunten en werkwijzen verwijzen wij naar de website: www.devreedzameschool.nl

Regels en afspraken

De belangrijkste regels en afspraken die de leidraad vormen voor de algemene pedagogische aanpak waaruit lessen van de Vreedzame school voortkomen zijn:

- Kinderen en volwassenen gaan respectvol met elkaar om.
- Wij spreken positief over de ander.
- Wij proberen aardig en beleefd te zijn.
- Ruzie heeft iedereen wel eens, wij doen ons best om het uit te praten.
- Doe niet bij een ander, wat je zelf ook niet wilt; kom niet aan een ander als de ander dat niet wil.
- We werken allemaal mee aan een goede sfeer in de groep.
- We gaan netjes om met onze spullen en met spullen van een ander.

Deze afspraken -aangepast aan het niveau van de kinderen- worden met de leerlingen besproken. De lessen worden in alle groepen in dezelfde periode worden gegeven.

Signalering, erkenning en stellingname

Signalering

De kinderen worden gestimuleerd naar de leerkracht of de vertrouwenspersoon toe te gaan als er sprake is van pesten (bij zichzelf of anderen). De leerkrachten zijn echter ook zelf alert op signalen van pesten in de klas.

Signalen die er op kunnen wijzen dat een kind gepest wordt zijn bijvoorbeeld:

- vaak alleen staan of bij de leerkracht gaan staan in de pauze
- vaak alleen met jongere kinderen spelen
- niet buiten willen spelen op school
- vaak op het nippertje op school komen
- vaak spullen kwijt zijn op school
- overdreven aanpassen aan andere kinderen
- snel boos, prikkelbaar of verdrietig zijn

Ook ouders kunnen signalen van pesten herkennen:

- niet naar school willen of aangeven ziek te zijn
- niet buiten willen spelen
- bepaalde kleren niet aan willen naar school
- niet uitgenodigd worden op partijtjes of voor het spelen bij klasgenoten

Erkenning en stellingname

Wanneer de leerkracht signaleert dat een kind gepest wordt of wanneer een kind dit zelf aangeeft is het belangrijk dat het kind serieus genomen wordt en dat het pestgedrag wordt erkend als probleem. De leerkracht neemt altijd duidelijk stelling tegen het pestgedrag. De leerkracht biedt hulp aan het gepeste kind en begeleidt de pester.

Ook ouders die signaleren dat hun kind gepest wordt, moeten zij hun kind serieus nemen. Het is belangrijk dat zij direct met de leerkracht, anti-pest coördinator, de vertrouwenspersoon of de schoolleiding (in deze volgorde) gaan praten over het pesten, dan kan er snel actie ondernomen worden tegen het pestgedrag.

De antipestprocedure

De tekenen van pestgedrag zijn soms moeilijk te onderkennen en daarom ook moeilijk aan te pakken. Vooral wanneer dit meer buiten de school of buiten schooltijd plaatsvindt, maar uiteindelijk toch invloed heeft op gedrag van ouders en kinderen in de school.

De antipestprocedure dient ter voorkoming van misverstanden en onduidelijkheden, voordat een gerichte aanpak wordt ingezet.

Uitgangspunten

Pesten wordt als een probleem gezien door alle direct betrokken partijen: leerlingen, leerkrachten en de ouders/verzorgers (hierna genoemd; ouders).

Om pestgedrag goed te kunnen benoemen is het belangrijk een aantal gedragsregels vast te leggen waar iedereen zich op kan beroepen. De gedragsregels zijn gebaseerd op een drietal belangrijke uitgangspunten.

Uitgangspunt 1:

Een belangrijk uitgangspunt is dat iedereen moet inzien dat het inroepen van een leerkracht niet gezien moet worden als klikken maar als een vorm van sociaal gedrag.

Uitgangspunt 2:

Ieder kind moet weten dat het als medeleerling de verantwoordelijkheid heeft de sfeer in de klas goed te houden. Als een medeleerling gepest wordt moet dit bij de leerkracht aangekaart worden, want de sfeer van de klas in ermee in het geding.

Uitgangspunt 3:

Inbreng van ouders moet in eerste instantie beperkt blijven tot het inbrengen van gevraagde informatie en het ondersteunen van de school bij de aanpak van problemen.

Wat doet te doen bij pesten?

Een klacht over pesten ingediend door een leerling of diens ouders

1. De leerkracht hoort de klacht aan en als de leerling of ouder direct naar de directeur is gestapt, verwijst de directeur de ouder eerst naar de groepsleerkracht.
2. De leerkracht stelt vragen en gaat praten met het kind van de ouder met wie hij gesproken heeft.
3. De leerkracht gaat een gesprek aan met de pester en/of met de groep en probeert te achterhalen wat de reden is van dit gedrag. Leerkracht en pester(s) maken afspraken.
4. De leerkracht neemt contact op met de betreffende ouder(s) en brengt verslag uit.
5. Indien nodig (bij herhaald pestgedrag) neemt de leerkracht, of een daartoe aangewezen persoon, contact op met de ouders van de pester(s). De boodschap is dat het pesten moet stoppen en dat van de ouders verwacht wordt daaraan mee te werken.

6. Het pestgedrag wordt, als dit nog niet is gebeurd, gemeld bij de directie en eventueel besproken in het team.
7. De leerkracht, of de daartoe aangewezen persoon, spreekt eerst dagelijks en daarna wekelijks met de gepeste en pester hoe het de afgelopen dag / week ging. Een positieve benadering is het uitgangspunt.
8. De school en de betreffende ouders houden gedurende een vooraf te bepalen periode contact met elkaar om te bespreken wat de resultaten zijn.
9. Indien er signalen zijn van een terugkerend pestgedrag dan worden betrokkenen aangesproken op het gebeurde. Blijkt dit geen positieve uitwerking te hebben, dan is de school genoodzaakt externe instanties in te roepen of melding te doen bij het bevoegd gezag.

Pestgedrag gesignaleerd door de leerkracht

Een leerkracht kan pestgedrag signaleren en dat willen aanpakken. De leerkracht doet dan in de meest gevallen het volgende:

1. De leerkracht gaat praten met het gepeste kind en gaat een gesprek aan met de pester en/of met de groep en probeert te achterhalen wat de reden is van dit gedrag. Leerkracht en pester(s) maken afspraken.
2. Indien nodig (bij herhaald pestgedrag) neemt de leerkracht, of een daartoe aangewezen persoon, contact op met de ouder van de pester. De boodschap is dat het pesten moet stoppen en dat van de ouders verwacht wordt daaraan mee te werken.
3. Voorts neemt de leerkracht contact op met de ouder van de gepeste.
4. Het pestgedrag wordt gemeld bij de directie en eventueel besproken in het team.
5. De leerkracht, of de daartoe aangewezen persoon, spreekt eerst dagelijks en daarna wekelijks met de gepeste en pester hoe het de afgelopen dag / week ging. Een positieve benadering is het uitgangspunt.
6. De school en de betreffende ouders houden gedurende een vooraf te bepalen periode contact met elkaar om te bespreken wat de resultaten zijn.
7. Indien er signalen zijn van een terugkerend pestgedrag dan worden betrokkenen aangesproken op het gebeurde. Blijkt dit geen positieve uitwerking te hebben, dan is de school genoodzaakt externe instanties in te roepen of melding te doen bij het bevoegd gezag.
8. De ouders krijgen tips over sociale vaardigheidstraining.

Contactpersoon / vertrouwenspersoon

Elske Meijer is de anti-pest coördinator en de contactpersoon. De contactpersoon kan na de leerkracht de aanspreekpersoon zijn voor alle betrokkenen in de schoolorganisatie m.b.t. pesten. De contactpersoon bewaakt de procedures en streeft naar een win-winsituatie. Als dat niet mogelijk is komt hij op voor de gepeste. De contactpersoon brengt de betrokkenen indien noodzakelijk in contact met de vertrouwenspersoon Mirjam Reijntjens. De vertrouwenspersoon op de hoogte van instanties die kunnen helpen bij het aanpakken van pesten.

Begeleiding van de betrokkenen

Adviezen voor de leerkracht

Begeleiding van de gepeste leerling

- Luister naar het kind en neem het probleem serieus.
- Laat merken dat je achter het kind staat en het pesten veroordeelt.
- Huilen of boos worden is vaak een reactie die een pester wil uitlokken.
- Help het kind inzien dat hij/zij ook op een andere manier kan reageren.
- Zoek samen met het kind naar een andere reactie en oefen die.
- Ga na welke andere oplossingen het kind wil en werk samen met het kind aan deze oplossingen.
- Benadruk de sterke kanten van het kind
- Ga het kind niet over beschermen, hiermee plaats je het kind in een uitzonderingspositie, wat het pesten negatief kan beïnvloeden.
- Praat met de ouders van het kind
- Zorg indien nodig voor professionele hulp in samenspraak met de anti-pest coördinator of IB.

Begeleiding van de pester

- Laat merken dat je het pestgedrag van het kind afwijst, niet het kind zelf.
- Praat met het kind over zijn/haar rol in het pesten.
- Geef het kind de flyer met tips voor de pester en neem deze met het kind door.
- Laat het kind d.m.v. gesprekken of rollenspellen inzien wat het effect van zijn/haar gedrag is op het gepeste kind.
- Maak samen met het kind afspraken om het gedrag te veranderen en help het kind zich aan deze afspraken te houden.
- Help het kind om op een positieve manier relaties met andere kinderen te onderhouden.
- Beloon goed gedrag.
- Praat met de ouders van de pester om een eventuele oorzaak van het pesten te achterhalen en de aanpak op school en thuis op elkaar af te stemmen.
- Zorg zo nodig dat het kind professionele hulp krijgt.

Begeleiding van de zwijgende middengroep en daarbij ook de meelopers

De meeste kinderen zijn niet direct betrokken bij pesten in de actieve rol van pester. Sommige kinderen houden zich afzijdig, merken niet dat er gepest wordt of willen het niet merken. Kenmerkend voor deze groep kinderen is vaak dat zij bang zijn zelf slachtoffer te worden van pesterijen. Er zijn ook kinderen die incidenteel meedoen met het pesten of meelopen met de pester. Deze kinderen zijn vaak ook bang slachtoffer te worden, hopen hierdoor aan populariteit te winnen bij de pester(s) of proberen zo vriendschap te winnen of te behouden.

De kinderen in deze middengroep zijn over het algemeen kinderen die erg gevoelig zijn voor de groepsnorm. Het is dan ook van groot belang dat de groepsnorm is dat je niet mee doet aan pestgedrag en dat je pesten meldt aan de leerkracht.

De leerkracht kan deze norm ondersteunen en zo de middengroep mobiliseren tegen pesten.

Adviezen aan ouders

Alle ouders

- Stimuleer uw kind op een goede manier met andere kinderen om te gaan.
- Corrigeer ongewenst gedrag en benoem goed gedrag van uw kind.
- Geef zelf het goede voorbeeld.
- Leer uw kind voor zichzelf op te komen.
- Leer uw kind voor anderen op te komen.

Ouders van de gepeste leerling

- Houd de communicatie met uw kind open, blijf in gesprek.
- Neem uw kind serieus en sta achter hem/haar.
- Verhoog het zelfrespect van uw kind door positieve stimulering.
- Bespreek het probleem met de groepsleerkracht en indien nodig met de ib-er, vertrouwenspersoon of directie.
- Houd een logboek bij van de pestincidenten, zodat de school precies weet wat het probleem is.
- Steun uw kind in het idee dat er een einde aan het pesten komt. Ouders van de pester
- Neem het probleem serieus.
- Probeer achter de mogelijke oorzaak te komen.
- Maak uw kind gevoelig voor wat zijn/haar gedrag met anderen doet.
- Besteed (extra) aandacht aan uw kind, zodat u weet waar hij/zij mee bezig is.
- Corrigeer ongewenst gedrag en benoem goed gedrag.
- Maak uw kind duidelijk dat u achter de maatregel van de school staat.

Tot slot

De school heeft een beperkte rol in de oplossing van pestgedrag buiten schooltijd. Waar wenselijk kan de school een bemiddelende rol spelen. De school is echter niet verantwoordelijk voor het oplossen van pestgedrag.

Digitaal pesten dat gedaan wordt vanuit de thuissituatie wordt bij voorkeur ook door de ouders onderling opgelost. Digitaal pesten via school valt onder het protocol.

Ter verbetering van het pedagogisch klimaat heeft de school de beschikking over de volgende hulpmiddelen:

- De Vreedzame School
- Taakspel
- Semmi. (doorverwijzing)
- Indien gewenst doorverwijzing naar het Ouder Kindadviseur.
- Advies hulp te zoeken bij de Bascule, Altra en andere beschikbare externe organisaties.
- Overleg met de Interne Begeleiding (IB).